

Informatiebericht SUA INTERN

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2021/44 (Gevolgen Afdelingsuitspraak over herbeoordeling veilige landen)
Kenmerk (digijust)	3283873
Hoofdtak	Asiel themapagina
InformIND Thema	Vw 30b Kennelijk ongegrond / Vw 30b.1b Veilig land van herkomst
Relatie met	
Geldig vanaf	07-05-2021
Geldig tot en met	07-11-2021

1. Aanleiding

Op 7 april 2021 heeft de Afdeling een uitspraak gedaan over de (her)beoordeling van landen die op de lijst staan van veilige landen van herkomst ([ECLI:NL:RVS:2021:738](#)). Deze uitspraak heeft gevolgen voor de afdoening van asielaanvragen van vreemdelingen afkomstig uit veilige landen van herkomst en met name voor spoor 2. Hieronder worden deze gevolgen en de voorlopige handelwijze nader toegelicht.

2. Verwachting

Gelet op de elkaar snel opvolgende ontwikkelingen wordt dit Informatiebericht waar nodig steeds aangevuld. Voor de vindbaarheid en overzichtelijkheid behoudt het daarbij het oorspronkelijke nummer en de oorspronkelijke titel.

Het huidige informatiebericht betreft een update op 8 juli 2021.

3. Inhoud/Toelichting

Hoewel de Afdelingsuitspraak specifiek ziet op een vreemdeling uit Mongolië en de herbeoordeling van Mongolië als veilig land van herkomst, heeft de Afdeling in de uitspraak ook een meer algemeen geformuleerd oordeel gegeven over de wijze van herbeoordelen van veilige landen van herkomst.

In rechtsoverwegingen 12 – 12.2 en 30 concludeert de Afdeling het volgende:

12. De Afdeling is samenvattend van oordeel dat de staatssecretaris bij de herbeoordeling, net als bij de beoordeling voor de aanwijzing van een land als veilig land van herkomst, moet onderzoeken of en motiveren dat een land nog steeds aan alle vereisten voldoet om als veilig te worden aangemerkt. Anders dan de vreemdeling betoogt, kan dit aan de hand van de onder 4.1. en 8.2. opgesomde criteria. Hiermee kan de staatssecretaris onderzoeken en beoordelen of er in een land in het algemeen en op duurzame wijze geen vervolging of behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM plaatsvindt en of het voor de autoriteiten mogelijk is om, zowel juridisch als feitelijk, hiertegen bescherming te bieden.

12.1. De Pri staat er niet aan in de weg om een aanwijzing of eerdere herbeoordeling als uitgangspunt te nemen voor het onderzoek dat ten grondslag ligt aan de nieuwe herbeoordeling. Daarbij moet de staatssecretaris deugdelijk motiveren waarom er volgens hem geen aanmerkelijke wijzigingen hebben plaatsgevonden, zodat de vreemdeling de gelegenheid heeft om daarover te procederen en de bestuursrechter dat standpunt kan toetsen. Ook moet de staatssecretaris de in artikel 37, derde lid, van de Pri genoemde bronnen aan zijn herbeoordelingsonderzoek ten grondslag leggen of motiveren waarom dit niet mogelijk is.

12.2. De staatssecretaris moet in ieder geval een keer in de twee jaar een herbeoordeling uitvoeren die aan deze vereisten voldoet. Daarnaast moet hij ook voortdurend monitoren of er signalen zijn dat er verslechtingen plaatsvinden in een als veilig land van herkomst aangewezen land. Als die verslechtingen er zijn dan moet hij een land van de lijst van veilige landen van herkomst schrappen, de aanwijzing tijdelijk opschorten, of een groep of regio uitzonderen. Ook kan dit betekenen dat de staatssecretaris in individuele zaken nader moet motiveren of en waarom hij nog steeds uitgaat van de aanwijzing van een land als veilig land van herkomst.

30. Bij de herbeoordeling moet de staatssecretaris in ieder geval de in artikel 37, derde lid, van de Pri genoemde bronnen gebruiken of hij moet motiveren waarom hij dit niet kan doen. Bijvoorbeeld omdat de bronnen niet beschikbaar of niet actueel zijn. In dat geval moet de staatssecretaris zijn herbeoordeling baseren op relevante, actuele informatie van andere gezaghebbende internationale organisaties. Op dit moment doet de staatssecretaris dat nog niet op de goede manier. Volgens de Afdeling voldoet de manier van herbeoordelen daarom op dit punt nog niet aan de in de Pri gestelde eisen.

Omdat bij de herbeoordeling van de verschillende veilige landen van herkomst niet de in artikel 37, derde lid, van de Pri genoemde bronnen zijn gebruikt of niet is gemotiveerd waarom hij dit niet heeft kunnen doen, zullen alle veilige landen van herkomst opnieuw herbeoordeeld moeten worden.

4. Hoe te handelen

Na overleg met DMB, JZ, A&B en SUA is besloten dat er zo snel mogelijk nieuwe herbeoordelingen uitgevoerd zullen worden, waarbij de landen met de hoogste instroom/prioriteit in spoor 2 als eerste worden beoordeeld.

De uitspraak heeft geen invloed op:

- Asielaanvragen van veilige landers die worden afgehandeld in spoor 1 (Dublinprocedure).
- Asielaanvragen van vreemdelingen die internationale bescherming hebben in een andere lidstaat.
- Armeense zaken. Armenië is in maart 2020 aangewezen als veilig land van herkomst (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/03/27/tk-veilige-landen-van-herkomst-beoordeling-armenië>) en er heeft nog geen herbeoordeling plaatsgevonden. Nu nog geen twee jaren zijn verstreken sinds de aanwijzing van dit land als veilig land van herkomst, is voornamelijk de conclusie dat de uitspraak van de Afdeling geen gevolgen heeft voor de afhandeling van Armeense zaken.
- Servische zaken. Ten aanzien van Servië heeft in september 2019 een uitgebreide beoordeling plaatsgevonden

(<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/09/20/tk-veilige-landen-van-herkomst-herbeoordeling-1e-tranche>). Sinds die beoordeling is nog geen twee jaar verstreken. Daarom is vooralsnog de conclusie dat de uitspraak van de Afdeling geen gevolgen voor de afhandeling van Servische zaken. Servië zal wel worden meegenomen in de herbeoordelingen die naar aanleiding van de uitspraak plaatsvinden.

Marokko, Georgië en Tunesië (Kamerbrief 6 mei 2021)

Bij brief van 6 mei 2021 is aan de Tweede Kamer meegedeeld dat Marokko, Georgië en Tunesië aangemerkt blijven als veilig land van herkomst ([TK Herbeoordeling veilige landen van herkomst – Georgië, Marokko en Tunesië | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)). De behandeling van aanvragen van vreemdelingen uit deze landen kan dus weer hervat worden, met inachtneming van de volgende wijzigingen:

Voor Marokko geldt dat als uitzonderingsgroep is toegevoegd: (online) journalisten en (mensenrechten)activisten, die kritiek uitoefenen op de Islam, het koningshuis en/of de Marokkaanse regering, onder meer vanwege het officiële standpunt van de regering betreffende de Westelijke Sahara (hieronder vallen ook de al bestaande uitzonderingscategorie van Hirak Rif-activisten en journalisten die verslag deden over de situatie in het Rifgebergte en de demonstraties aldaar).

Voor Tunesië geldt dat als uitzonderingsgroep is toegevoegd: personen die aannemelijk kunnen maken dat ze een zogenoemde S17-maatregel op hun naam hebben staan.

Voor Georgië zijn geen wijzigingen aangebracht voor wat betreft uitzonderingen/verhoogde aandacht.

Albanië, Algerije, Noord-Macedonië, Montenegro (Kamerbrief 11 juni 2021)

Bij brief van 11 juni 2021 is aan de Tweede Kamer meegedeeld dat Albanië, Noord-Macedonië en Montenegro aangemerkt blijven als veilig land van herkomst ([Kamerbrief over herbeoordeling veilige landen van herkomst van Albanië, Algerije, Montenegro en Noord-Macedonië | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)). De behandeling van aanvragen van vreemdelingen uit Albanië, Noord-Macedonië en Montenegro kan dus weer hervat worden.

Algerije wordt niet langer aangemerkt als veilig land van herkomst.

In de bij de brief aan de Tweede Kamer gevoegde landeninformatie is het volgende opgenomen over de herbeoordeling van Algerije:

Sinds de herbeoordeling in september 2020 zijn er nieuwe rapportages uit verschillende gezaghebbende bronnen verschenen waaruit blijkt dat de situatie in Algerije is achteruitgegaan. De achteruitgang heeft met name plaatsgevonden op de gebieden vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vereniging, maar er zijn ook meldingen van meer beschuldigingen van foltering op politiebureaus en door het Directoraat-Generaal van Nationale Veiligheid. Dat komt onder meer tot uiting in het feit dat Freedom House de algemene score ten aanzien van Algerije, die al langere tijd leidde tot de conclusie dat het land 'not free' was, met twee punten heeft verlaagd

Uit de herbeoordeling komt naar voren dat de toepassing van de wetten en voorschriften en de naleving van de rechten en vrijheden, zoals hierboven beschreven, in de praktijk zodanig onder druk is komen te staan, dat niet langer gezegd kan worden dat er in algemene zin een systeem van daadwerkelijke rechtsmiddelen is tegen de schendingen van voornoemde

rechten en vrijheden. De algemene situatie in Algerije komt daarmee op een niveau waarvan niet meer gezegd kan worden dat nog wordt voldaan aan de vereisten die de Procedurerichtlijn stelt voor het aanmerken van een land als veilig land van herkomst.

Voor Algerijnse zaken geldt daarom dat deze niet langer in spoor 2 kunnen worden afgedaan, maar zullen worden behandeld in spoor 4. Uiteraard blijven Dublinzaken in spoor 1 en geldt voor Algerijnse EU-statushouders nog wel dat zij in spoor 2 worden afgedaan.

Dit betekent ook dat Algerijnse vreemdelingen waarvan de asielaanvraag in spoor 4 wordt afgedaan, niet langer in de sobere opvang wordt opgevangen. Wanneer er sprake is van overlast door deze groep, kan worden besloten de RVT te onthouden op grond van artikel 3.109 Vb en kan de aanvraag volgens de geldende afspraken over de aanpak van overlastgevende asielzoekers geprioriteerd worden.

Voor Algerijnse zaken die al zijn afgewezen op grond van artikel 30b, eerste lid, onder b, Vw en die op dit moment in de beroepsfase zitten, geldt dat deze waar mogelijk doorgezet zullen worden. Daarbij wordt bezien of de individuele beoordeling van het asielrelaas de afwijzing zelfstandig kan dragen (dus ook zonder tegenwerping van Algerije als veilig land van herkomst). Zo nodig wordt gepleit voor het in stand laten van de rechtsgevolgen van het besluit. Wanneer wordt gesteld dat de aanvraag ten onrechte als kennelijk ongegrond is afgedaan op grond van artikel 30b, eerste lid, onder b, Vw en er geen andere KO-grond is tegengeworpen, kan ook hier worden gepleit voor het in stand laten van de rechtsgevolgen van de afwijzing, waarbij de rechtbank eventueel zelf een vertrektermijn kan toekennen (AbRS 3 november 2016, nr. 201600651/1).

Ghana, Oekraïne en Senegal (Kamerbrief 8 juli 2021)

Bij brief van 6 mei 2021 is aan de Tweede Kamer meegedeeld dat Ghana, Oekraïne en Senegal aangemerkt blijven als veilig land van herkomst ([TK Herbeoordeling veilige landen van herkomst - Ghana, Oekraïne en Senegal | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)). De behandeling van aanvragen van vreemdelingen uit deze landen kan dus weer hervat worden, waarbij er geen wijzigingen zijn in het beleid t.a.v. categorieën van verhoogde aandacht/uitzonderingscategorieën.

Verwachting herbeoordeling volgende landen

Naar verwachting zullen de volgende landen hierna worden beoordeeld: Mongolië, Kosovo, Bosnië. Op dit moment is het nog niet goed mogelijk om een inschatting te geven van de termijn waarbinnen deze herbeoordelingen afgerond worden. NB: dit is daarom op dit moment niet extern communicabel.

Spoor 2

Aanvragen van vreemdelingen uit een veilig land van herkomst kunnen in principe nog steeds in spoor 2 instromen en in de caseload worden opgenomen. Betoogd kan worden dat er nog steeds sprake is van een situatie waarbij de aanvraag conform artikel 3.109ca, Vb vermoedelijk kennelijk ongegrond zal worden verklaard op grond van artikel 30b, eerste lid, onder b, Vw.

Tot nader order geldt de volgende handelwijze:

- Voor de reeds positief herbeoordeelde nationaliteiten (zie hierboven) geldt dat aanvragen weer op de gebruikelijke manier kunnen worden ingepland en behandeld.

- Voor overige nationaliteiten geldt dat de behandeling van de aanvragen aangehouden wordt totdat de herbeoordeling van het betreffende land is afgerond; dit geldt ook voor gehoren omdat het Vb verplicht binnen 8 dagen na het gehoor een besluit te nemen op de aanvraag (artikel 3.109ca, elfde lid, Vb).

Spoor 4 en AMV

Voor asielaanvragen van vreemdelingen uit veilige landen van herkomst die in spoor 4 zijn opgenomen na een spoorwissel en voor AMV, geldt:

- Voor de reeds herbeoordeelde nationaliteiten (zie hierboven) dat aanvragen weer op de gebruikelijke manier kunnen worden ingepland en behandeld.
- Wanneer het betreffende land van herkomst nog niet beoordeeld is, zal de procedure aangehouden moeten worden om de herbeoordeling van het desbetreffende land af te wachten. Uitzondering daarop is wanneer de vreemdeling onder één van de uitzonderingen valt waardoor het betreffende land voor hem niet als veilig land van herkomst geldt. In dat geval is de Afdelingsuitspraak niet relevant en kan de zaak verder inhoudelijk worden behandeld.
- Mocht het om een zaak gaan die al zeer lang loopt en waarvoor een IGS/BNTB loopt, dan kan worden overwogen de aanvraag inhoudelijk af te handelen zonder toepassing van de afdoening veilig land van herkomst.

59b-zaken van vreemdelingen uit veilige landen van herkomst (vreemdelingenbewaring)

- Voor de reeds positief herbeoordeelde nationaliteiten (zie hierboven) geldt dat aanvragen weer op de gebruikelijke manier kunnen worden ingepland en behandeld.
- Wanneer het betreffende land van herkomst nog niet beoordeeld is, zal de procedure aangehouden worden om de herbeoordeling van het desbetreffende land af te wachten. Als dat niet mogelijk is omdat de zaak uit de termijnen zal lopen, kan de zaak inhoudelijk worden afgewezen zonder toepassing veilig land van herkomst (30b, lid 1 onder b, Vw). De vertrektermijn kan ofwel worden verkort op een andere KO-grond als deze van toepassing is, of op grond van het risico op onttrekking.

Zaken in de grensprocedure van vreemdelingen uit veilige landen van herkomst

- Voor de reeds herbeoordeelde nationaliteiten (zie hierboven) geldt dat aanvragen weer op de gebruikelijke manier kunnen worden ingepland en behandeld.
- Wanneer het betreffende land van herkomst nog niet beoordeeld is, zal de procedure aangehouden worden om de herbeoordeling van het desbetreffende land af te wachten. Als dat niet mogelijk is omdat de zaak uit de termijnen zal lopen, kan de zaak inhoudelijk worden afgewezen zonder toepassing veilig land van herkomst (30b, lid 1 onder b, Vw). In dat geval dient wel een andere KO-grond van toepassing te zijn, anders is afdoening in de grensprocedure niet mogelijk.

Herhaalde aanvragen

- Voor de reeds herbeoordeelde nationaliteiten (zie hierboven) geldt dat aanvragen weer op de gebruikelijke manier kunnen worden ingepland en behandeld.
- Voor de overige nationaliteiten geldt het volgende.
- Een enkele verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling in de M35-O is niet voldoende voor een inhoudelijke beoordeling. Hier geldt de bestaande werkwijze dat de vreemdeling moet aangeven waarom de uitspraak voor zijn situatie relevant is. Specifiek voor deze uitspraak geldt dat de vreemdeling niet kan volstaan met de stelling dat de methodiek van herbeoordelen niet voldoet en dat meer bronnen hadden moeten worden betrokken. Oftewel, de vreemdeling moet onder verwijzing naar concrete landeninformatie betogen dat zijn land van herkomst ten onrechte nog steeds als veilig is aangemerkt (zie r.o. 1.4 van de uitspraak). Indien de vreemdeling dit nalaat is sprake van een onvolledige aanvraag en kan conform de gebruikelijke werkwijze een voornemen tot buiten behandeling stelling van de aanvraag worden uitgebracht.
- Als de vreemdeling een gemotiveerd beroep doet op de uitspraak van de Afdeling en aanvoert/onderbouwt waarom de staatssecretaris ten onrechte bij de herbeoordeling van de situatie in zijn land van herkomst heeft geconcludeerd dat dat land nog steeds een veilig land van herkomst is, dan kan de zaak naar de EDT worden gezonden voor een gehoor. Wacht in deze gevallen met het afhandelen van de zaak totdat de herbeoordeling van het desbetreffende land is afgerond.
- Voor herhaalde aanvragen in bewaring/grenzaken geldt dat een enkel ongemotiveerd beroep op de uitspraak niet wordt aangemerkt als nieuw element of bevinding. De zaak kan dan als niet-ontvankelijk worden afgedaan. Wanneer de vreemdeling een gemotiveerd beroep doet op de uitspraak en aanvoert/onderbouwt waarom de staatssecretaris ten onrechte bij de herbeoordeling van de situatie in zijn land van herkomst heeft geconcludeerd dat dat land nog steeds een veilig land van herkomst is, dient bekeken te worden of de zaak alsnog binnen de termijn kan worden afgehandeld op basis van de nieuwe herbeoordeling. Als ook dat niet mogelijk is, is het verzoek contact op te nemen met SUA/JZ om te bezien of de zaak alsnog binnen de termijn kan worden afgehandeld.

5. Afstemming

JZ, A&B